

**COMHAIRLE AN
AONTAIS EORPAIGH**

**An Bhruiséil, 10 Feabhra 2014
(OR. en)**

6181/14

**COHOM 25
CONUN 27
COASI 25
COMAG 25
COEST 35
CSDP/PSDC 67
PESC 123**

NÓTA

ó:	An Chomhairle
On:	10 Feabhra 2014
Uimh. an doic. roime seo:	6019/14 COHOM 21 CONUN 20 COASI 17 COMAG 23 COEST 31 CSDP/PSDC 59 COPS 27 PESC 110
Ábhar:	Conclúidí ón gComhairle maidir le Tosaíochtaí an Aontais Eorpaigh ag Fóraim na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine

An 10 Feabhra 2014 ghlac an Chomhairle na Conclúidí ón gComhairle maidir le Tosaíochtaí an Aontais Eorpaigh ag Fóraim na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine, Conclúidí atá i gceangal leis an nóta seo.

Conclúidí ón gComhairle maidir le

Tosaíochtaí an Aontais Eorpaigh ag Fóraim na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine

1. Roimh an 25ú seisiún rialta de Chomhairle na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine agus tar éis chonclúid an Tríú Coiste den 68ú Comhthionól Ginearálta de na Náisiúin Aontaithe, athdhearbhaíonn an tAontas Eorpach a thiomantas láidir agus a thacaíocht i dtaobh na Comhairle um Chearta an Duine agus i dtaobh comhlachtaí eile de chuid na Náisiún Aontaithe a bhfuil de chúram orthu cearta an duine a chur chun cinn agus a chosaint ar fud an domhain.
2. Tacaíonn an tAontas Eorpach go láidir le cearta an duine, agus tacóidh i gcónaí, agus tacaíonn sé go hiomlán le córas iltaobhach chearta an duine, a bhfuil ról ríthábhachtach aige maidir le caighdeáin agus noirm chearta uilíocha an duine a chur chun cinn agus a chosaint agus chun faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh. Leis an tiomantas sin, a dhearbhaítear i gCreat Straitéiseach an Aontais Eorpaigh agus sa Phlean Gníomhaíochta do Chearta an Duine agus don Daonlathas, tugtar treoir do ghníomhaíocht an Aontais Eorpaigh sa réimse seo.
3. Molann an tAontas Eorpach go láidir Ardchoimisinéir na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine Navanethem Pillay agus a foireann as an obair dhíograiseach atá déanta acu, agus í ag druidim le deireadh a sealbhaíochta sa phost, as aird a tharraingt ar chruachás na n-íospartach a fhulaingíonn de bharr sáruithe ar chearta an duine ar fud an domhain, agus as cearta an duine a phríomhshruthú i gcóras na Náisiún Aontaithe i gcoitinne. Tacaíonn agus seasann an tAontas Eorpach le neamhspleáchas agus iomláine shainordú an Ardchoimisinéir um Chearta an Duine, sainordú a chabhraigh go mór, sna 20 bliain arbh ann dó, le cearta an duine a fhíorú do chách.
4. I ndlúthchomhar le gach tír, gach institiúid agus gach páirtí leasmhar, beidh an tAontas Eorpach gníomhach agus tiomanta mar rannpháirtí i gComhairle NA um Chearta an Duine agus i seisiúin an Chomhthionóil in 2014. Tá an tAontas meáite ar oibriú i gcomhar leis na Náisiúin Aontaithe chun uilíocht chearta an duine a chur chun cinn agus a chosaint, chun sáruithe tromchúiseacha ar chearta an duine a chosc agus freagairt orthu, agus chun na hábhair atá ag déanamh inní dó agus a sheasaimh a chur in iúl, agus chun cur le díospóireachtaí agus chun tionscnaimh théamacha agus tionscnaimh a bhaineann le tíortha ar leith a shaothrú.

5. Leanfaidh an tAontas den chomhar iomlán a chur chun cinn le Nósanna Imeachta Speisialta NA maidir le Cearta an Duine, agus tacóidh sé leo sin, cosnóidh sé neamhspleáchas na sealbhóirí oifige, agus tacóidh sé lena theagmháil agus lena chomhar, a bheidh saor agus gan bhac, le daoine aonair agus leis an tsochaí shibhialta. Athdhearbhaíonn an tAontas freisin a thiomantas don Athbhreithniú Uilíoch Tréimhsiúil agus iarrann sé ar na tíortha uile comhoibriú go héifeachtach leis an sásra seo.
6. Athdhearbhaíonn an tAontas go tacaíonn sé i gcónaí le córas Chomhlachtaí Conartha NA um Chearta an Duine. Is cuspóir lárnach atá ag an Aontas Eorpach i gcónaí a neamhspleáchas a choimeád, agus beidh sé ag iarraidh feabhas a chur ar a chumas chun an sainordú atá aige a bhaint amach go héifeachtach agus go héifeachtúil, agus an neamhspleáchas sin á áirithiú ag an am céanna. Molann an tAontas do na páirtithe leasmhara uile céimeanna a ghlacadh ina leith sin.
7. Tá an staid mar atá sa tSiria ar cheann de na géarchéimeanna daonnúla is measa dá raibh ann le fada an lá, agus caithfidh comhlachtaí um chearta an duine de chuid na Náisiún Aontaithe aird speisialta a thabhairt go práinneach ar an gcás i gcónaí. Le linn an tseisiúin den Chomhairle um Chearta an Duine a thionólfar go gairid, iarrfaidh an tAontas Eorpach arís ar na páirtithe uile, go háirithe an réimeas, deireadh a chur le gach sárú agus mí-úsáid ar chearta an duine agus ar an dlí daonnúil idirnáisiúnta, go mbeadh rochtain láithreach gan bhac ag lucht na cabhrach daonnúla fud fad na tíre agus go mbeadh cuntasacht ann agus nach rachadh lucht déanta sárúithe saor gan phionós a thuilleadh. Leanfaidh an tAontas de thacaíocht a thabhairt don Choimisiún Fiosrúcháin agus áiteoidh sé go dtabharfaí rochtain láithreach agus gan bhac ar an tír dó. Iarrann an tAontas arís ar Chomhairle Slándála na Náisiún Aontaithe aghaidh a thabhairt go práinneach ar na gnéithe sin de staid na tíre, lena n-áirítear féachaint an bhféadfaí an cas a tharchur chuig an gCúirt Choiriúil Idirnáisiúnta.
8. Ní mór aird an phobail idirnáisiúnta a tharraingt ar na sárúithe tromchúiseacha agus córasacha atá á ndéanamh ar chearta an duine i nDaon-Phoblacht Dhaonlathach na Cóiré. Tacaíonn an tAontas le hobair an Choimisiúin Fiosrúcháin atá i mbun staid chearta an duine a scrúdú i nDaon-Phoblacht Dhaonlathach na Cóiré, agus áiríteoidh sé go ndéanfar obair leantach maidir lena thuarascáil agus a mholtaí nuair a fhoilseofar iad, lena n-áirítear maidir le cuntasacht.

9. I bhfianaise staid pholaitiúil atá ag athrú an t-am ar fad, is cúis mhór inní don Aontas i gcónaí na mí-úsáidí agus na sáruithe seasmhacha atá á ndéanamh ar chearta an duine san Iaráin, lena n-áirítear an iomaí duine a daoradh chun báis le déanaí. Leanfaidh an tAontas d'athruithe nithiúla a éileamh mar aon le rochtain do shealbhóirí oifige na Náisiún Aontaithe. I ndáil leis sin, tacóidh an tAontas Eorpach le fad a chur le sainordú an Rapóirtéara Speisialta agus leis an tír a choimeád ar chlár oibre an Chomhthionóil Ghinearálta.
10. Tacóidh an tAontas go gníomhach leis na hiarrachtaí chun an chuntasacht agus an t-athmhuintearas a fheabhsú i Srí Lanca, lena n-áirítear imscrúdú inchreidte agus neamhspleách ar na droch-choireanna a líomhnaíodh a rinneadh le linn an chogaidh chathartha, agus tacóidh sé leis na hiarrachtaí chun aghaidh a thabhairt ar staid reatha chearta an duine sa tír.
11. Is díol sásaimh don Aontas an comhar le Maenmar/Burma maidir leis an dara rún comhréitigh ón gComhthionól Ginearálta in 2013, ina léirítear an dul chun cinn atá déanta in a lán limistéar, agus na hábhair inní atá fós ann amhail an staid i Stát Rakhine, an foréigean idir-phobail, agus i limistéir eithneacha atá buailte ag an gcoinbhleacht, amhail Stát Kachin. Leanfaidh an tAontas Eorpach den idirphlé gníomhach le Maenmar/Burma agus le páirtithe leasmhara eile chun aird idirnáisiúnta a choinneáil ar a dtarlóidh ann agus chun a thuilleadh dul chun cinn a spreagadh, agus oifig tíre de chuid Oifig Ardchoimisinéir na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine a bhunú go pras ann.
12. Leanfaidh an tAontas de bheith ag tacú le Rapóirtéir Speisialta na Náisiún Aontaithe maidir leis an mBealarúis de réir mar a thugann sé aghaidh ar staid achrannach na tíre sin, agus tacóidh sé le fad breise a chur lena shainordú mar phríomhthosaíocht de chuid an Aontais don 26ú seisiún den Chomhairle um Chearta an Duine. Go sonrach, tarraingeoidh an tAontas aird, trí HRC, ar na sáruithe sistémacha agus córasacha atá á ndéanamh ar chearta an duine. Iarrann an tAontas arís go scaoilfí saor gach príosúnach polaitiúil go pras agus gan choinníoll agus go ndéanfar iad a athshlánú.

13. Iarrann an tAontas Eorpach i gcónaí ar na páirtithe uile sa choinbhleacht i bPoblacht na hAfraice Láir deireadh a chur leis na hionsuithe foréigeanacha in aghaidh an daonra agus leis na sáruithe ar chearta an duine, agus an rún ó Sheisiún Speisialta na Comhairle um Chearta an Duine a chur chun feidhme. I bhfianaise chás inníoch Dheisceart na Súdáine, áit a bhfuil fulaingt, bás agus sáruithe ar chearta an duine ar mhórsála ann mar thoradh ar an gcogaíocht, beidh an tAontas Eorpach ag iarraidh freagairt leordhóthanach ón gComhairle um Chearta an Duine. Tarraingeoidh an tAontas aird ar an staid uafásach i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó, áit ina ndéantar sáruithe ar chearta an duine i gcónaí, lena n-áirítear foréigean inscne, foréigean gnéasach mar mhodh cogaidh agus coireanna i gcoinne leanaí. Tacóidh an tAontas Eorpach freisin leis an iarraidh go dtabharfaidh an Chomhairle um Chearta an Duine aghaidh ar staid chearta an duine san Eiritré, i Mailí agus sa tSúdáin.
14. Tacaíonn an tAontas go láidir le cealú phionós an bháis, agus dá bhrí sin, cuirfidh sé ina choinne go láidir trí chomhlachtaí agus trí bhealaí iomchuí na Náisiún Aontaithe. Féachfaidh an tAontas Eorpach, trí phlé le gach taobh, le comhghuaillíocht thras-réigiúnach leathan a chomhdhlúthú agus a neartú agus le tacú le rún maidir le moratorium ar phionós an bháis.
15. Leanfaidh an tAontas de thacaíocht a thabhairt don tSaoirse Reiligiúin nó Creidimh mar cheart bunúsach an duine ag cruinnithe na Náisiún Aontaithe agus iarrfaidh sé ar gach Ballstát de chuid na Náisiún Aontaithe rún chuige sin a chur chun feidhme iad féin. Tá an tAontas ag tnúth go mbeidh comhoibriú níos fearr ann idir na comhpháirtithe sa réimse sin agus leanfaidh sé de thacaíocht a thabhairt don obair atá á déanamh ag Rapóirtéir Speisialta na Náisiún Aontaithe.
16. Seo comóradh an 25ú bliain ó glacadh an Coinbhinsiún um Chearta an Linbh, agus tabharfaidh an tAontas Eorpach isteach, i ndlúthchomhar le tíortha de chuid Mheiriceá Laidinigh agus Mhuir Chairib, tionscnaimh chun cearta agus cosaint an linbh a chur chun cinn. Leanfaidh an tAontas de thacaíocht a thabhairt d'Ionadaí Speisialta Ardrúnaí na Náisiún Aontaithe um Fhoréigean i gCoinne Leanaí agus d'Ionadaí Speisialta Ardrúnaí na Náisiún Aontaithe um Leanaí agus Coinbhleacht Armtha.

17. Oibreoidh an tAontas chun cearta na mban, an comhionannas inscne agus cumhachtú na mban a chur ar aghaidh i rith na bliana. Táimid meáite i gcónaí ar chearta uile an duine a chur chun cinn, a chosaint agus a chomhlíonadh agus go gcaithfear Ardán Bhéising le haghaidh Gníomhaíochta, an Chláir Ghníomhaíochta den Chomhdháil Idirnáisiúnta maidir le Daonra agus Forbairt, agus torthaí a gcuid comhdhálacha athbhreithniúcháin agus, sa chomhthéacs sin, sláinte agus cearta i dtaobh gnéis agus atáirgthe, a chur chun feidhme go hiomlán (féach doiciméid ón gComhairle 10914/13 agus 11656/13). Leanfaidh an tAontas de labhairt amach i gcoinne gach cineál foréigin i gcoinne na mban, lena n-áirítear an foréigean gnéasach agus coimbhleacht ar bun, agus spreagfaidh sé na Náisiúin Aontaithe lena bheith gníomhach sa réimse sin. Leanfaidh an tAontas de rúin Chomhairle Slándála na Náisiún Aontaithe maidir le mná, síocháin agus slándáil a chur chun cinn. Leanfaidh an tAontas d'obair a dhéanamh i dtreo ciorrú ball giniúna ban a dhíothú agus tógfaidh sé ar na rúin a glacadh ag Comhairle um Chearta an Duine agus ag Comhthionól Ginearálta na Náisiún Aontaithe maidir le pósadh leanaí, luathphósadh agus pósadh éigeantais.
18. Déanfaidh an tAontas a dhícheall lena áirithiú go nglacfar le cur chuige bunaithe ar chearta, lena gcuimsítear cearta uile an duine, agus comhionannas inscne, sa chlár domhanda iar-2015. Beidh deis shármhaith ann chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna seo toisc go mbeidh an Coimisiún ar Stádas na mBan ag díriú ar "Dúshláin agus gnóthachtálacha maidir le Spriocanna Forbartha na Mílaoise do Mhná agus do Chailíní a chur chun feidhme" i mbliana.
19. An tsaoirse tuairimíochta agus cainte, is ceart bunúsach í atá ag gach aon duine, bunús bunriachtanach don daonlathas, don smacht reachta agus chun páirt a ghlacadh i ngnóthaí poiblí, agus don tsíocháin, don chobhsaíocht agus don fhorbairt inbhuanaithe chuimsitheach. Oibreoidh an tAontas chun na cearta sin a chosaint agus a chur chun cinn ar bhonn idirnáisiúnta, ar líne agus as líne, agus chun aird speisialta a thabhairt do chosaint iriseoirí agus blagálaithe.

20. Tá an tsaoirse chun comhlachais agus chun comhthionóil ríthábhachtach ó thaobh chearta eile an duine a bhaint amach agus mar bhunchlocha an daonlathais, ach tá an tsochaí shibhialta faoi bhagairt i mórán tíortha ar fud na cruinne mar thoradh ar shrianta reachtacha agus ar shrianta eile. Leanfaidh an tAontas d'aghaidh a thabhairt ar shrianta ar shaoirse comhlachais agus comhthionóil, agus ar imeaglú agus ciapadh chosantóirí chearta an duine agus ionadaithe eile de chuid na sochaí sibhialta. Agus comóradh 10 mbliana Threoirlínte an Aontais Eorpaigh maidir le Cosantóirí Chearta an Duine ann, tá an tAontas tiomanta an spás riachtanach a chosaint agus timpeallacht shábháilte, cumasúcháin a chur chun cinn do shochaí shibhialta bríomhar.
21. Ar an dul céanna, leanfaidh an tAontas d'áirithiú go mbeidh Comhthionól Ginearálta na Náisiún Aontaithe, an Chomhairle um Chearta an Duine, agus na comhlachtaí conartha i gcónaí ina n-ionad oscailte agus sábháilte d'ionadaithe ón tsochaí shibhialta agus do chosantóirí chearta an duine chun a gcuid ábhar inní chur in iúl maidir le sáruithe ar chearta an duine agus chun páirt a ghlacadh sna díospóireachtaí sna fóraim iltaobhacha sin gan eagla ná srianta. Go háirithe, i bhfianaise na dteagmhais díoltais a tharla le déanaí, cuirfidh an tAontas dlús leis na hiarrachtaí atá á ndéanamh aige i gcoinne gach cineál ciapadh, imeagla nó géarleanúint a dhéantar orthu sin a chomhoibríonn, a chomhoibrigh nó a fhéachann le comhoibriú le comhlachtaí chearta an duine de chuid na Náisiún Aontaithe, agus tacóidh sé go gníomhach le faireachán na Náisiún Aontaithe a láidriú i ndáil leis sin.
22. Agus comóradh 30 bliain ghlacadh Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe i gcoinne céasadh agus íde nó pionós eile atá cruálach, mídhaonna nó táireach á cheiliúradh againn, léireoidh an tAontas go bhfuil sé, ar bhonn prionsabal, go mór i gcoinne an chéasta, ar fadhb thromchúiseach dhomhanda é i gcónaí. Tá an tAontas Eorpach ag iarraidh go gcuirfí an Coinbhinsiún chun feidhme go hiomlán agus go héifeachtach agus iarrann sé go ndéanfaí iarracht chomhaontaithe an céasadh a dhíothú ó thalamh an domhain. Leanfaidh an tAontas dá thacaíocht le Rapóirtéir Speisialta na Náisiún Aontaithe maidir le céasadh agus íde nó pionós eile atá cruálach, mídhaonna nó táireach.

23. Leanfaidh an tAontas de thacaíocht láidir, bhuanseasmhach a thabhairt i ndáil le cearta an duine do chách, lena n-áirítear dóibh siúd ar daoine leispiacha, aeracha, déghnéasacha, trasinsneacha nó idirinsneacha iad (LGBTI). Ní féidir glacadh leis an idirdhealú agus an foréigean a dhéantar i gcoinne daoine bunaithe ar ghnéaschlaonadh nó ar fhéiniúlacht inscne. Pléifidh an tAontas go réamhghníomhach lena chomhpháirtithe i bhfóraim de chuid na Náisiún Aontaithe maidir le cearta daonna daoine LGBTI a chur chun cinn.
24. Leanfaidh an tAontas de chomhar iomlán agus cuiditheach a dhéanamh le gach tír maidir leis an gciníochas a chomhrac, feiniméan atá i gcoinne phrionsabail bhunúsacha an Aontais Eorpaigh agus na Náisiún Aontaithe. Saolaítear na daoine uile saor agus comhionann ina ndínit agus ina gcearta, agus creideann an tAontas go láidir gur cheart do na Náisiúin Aontaithe an comhrac domhanda i gcoinne an chiníochais, an idirdhealaithe chiníoch, na seineafóibe agus na héadulaingthe a shaothrú go tréan.
25. Rannchuideoidh an tAontas Eorpach leis na hullmhúcháin don ócáid ardleibhéil a bheidh ar siúl le linn Sheachtain Aireachta Chomhthionól Ginearálta na Náisiún Aontaithe 2014 (CGNA69), ar a dtugtar freisin an Chomhdháil Dhomhanda um Dhaoine Dúchais, agus aird ar leith á tabhairt ar rannpháirtíocht iomlán agus éifeachtach daoine dúchais sa phróiseas sin.
26. Agus é ag tacú i gcónaí le cineál uilíoch, doroinnte, idirspleách agus idirghaolmhar chearta uile an duine, neartóidh an tAontas na hiarrachtaí atá á ndéanamh aige le cearta eacnamaíoch, sóisialta agus cultúrtha a chur chun cinn agus a chosaint. Rannchuideoidh an tAontas leis an gclár oibre a mhúnlú i ndáil le cearta eacnamaíocha, sóisialta agus cultúrtha agus béim speisialta ar Chomhairle na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine agus i ndlúthchomhar le Rapóirtéirí Speisialta na Náisiún Aontaithe do na cearta éagsúla sin

27. Rannchuideoidh an tAontas le scaipeadh agus cur chun feidhme Phrionsabail Threoracha na Náisiún Aontaithe maidir le Gnó agus Cearta an Duine, prionsabail a d'fhormheas an Chomhairle um Chearta an Duine in 2011, trína bheith, de réir mar is iomchuí, rannpháirteach sna díospóireachtaí agus sna saotharlanna ábhartha de chuid na Náisiún Aontaithe, trí thacú le próiseas na n-il-gheallsealbhóirí, trí theagmhálacha le tríú tíortha agus trí phleananna náisiúnta gníomhaíochta a fhorbairt.
28. Is meáin thábhachtacha iad comhlachtaí agus meicníochtaí na Náisiún Aontaithe um chearta an duine leis an gclár oibre maidir le cearta an duine a chur ar aghaidh agus chun aghaidh a thabhairt ar ábhair imní agus ar sháruithe ar chearta an duine ar fud an domhain. Rachaidh an tAontas i mbun idirbheartaíochta le tíortha ó gach réigiún agus ó eagraíochtaí réigiúnacha chun tacú go gníomhach le córas éifeachtach chearta an duine de chuid na Náisiún Aontaithe ina bhféadfar cearta uile an duine a bhaint amach do gach duine i ngach áit.
-